คำถามที่พบบ่อย (FREQUENTLY ASKED QUESTIONS)

Q1: คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับสถาบัน (Institutional Biosafety Committee - IBC) สามารถพิจารณาโครงการที่ไม่ใช่งานวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ได้หรือไม่?

A1: ขอบเขตหน้าที่ของ IBC สามารถขยายให้ครอบคลุมถึงความปลอดภัยในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากเรื่องเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ได้ ตามนโยบายของแต่ละสถาบัน อาทิ ครอบคลุมการทำงานเกี่ยวกับเชื้อก่อโรค เพื่อรองรับการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ เป็นต้น

Q2: IBC สามารถมอบอำนาจให้ IBC ภายในหน่วยงานดำเนินการแทนได้หรือไม่?

A2: เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วในการพิจารณาโครงการ IBC สามารถมอบอำนาจให้กับ IBC ในระดับคณะหรือเทียบเท่าเป็น IBC ภายในได้ โดยอาจกำหนดให้พิจารณางานในบางประเภทที่มีความเสี่ยงไม่สูงนักได้เอง เช่น งานประเภทที่ 1 และ 2 และแจ้งให้ IBC สถาบันทราบภายหลัง ขึ้นกับความเข้มแข็งของ IBC ภายในและนโยบายของสถาบัน

Q3: สถาบันที่ไม่มี IBC แต่มีงานวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่หรือพันธุวิศวกรรมควรทำอย่างไร?

A3: สถาบันที่มีงานวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ แต่ยังไม่มี IBC ควรดำเนินการจัดตั้ง IBC ภายในสถาบันของตนเองโดยเร็ว ในกรณีเร่งด่วนอาจขอรับคำปรึกษาจาก IBC แม่ข่ายในระดับภูมิภาค

Q4: องค์ประกอบของ IBC ควรเป็นผู้บริหารหรือไม่?

A4: ในกรณีที่องค์ประกอบของ IBC เป็นระดับบริหารทั้งหมด อาจส่งผลให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่องในช่วงที่มีการปรับเปลี่ยนผู้บริหาร ดังนั้น องค์ประกอบของ IBC จึงควรประกอบด้วยบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านที่มหาวิทยาลัยมีงานวิจัยอยู่ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญเพียงพอต่อการพิจารณาโครงการต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม และต่อเนื่อง

Q5: องค์ประกอบของ IBC ควรมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบันด้วยหรือไม่?

A5: องค์ประกอบของ IBC ไม่จำเป็นต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบัน แต่หากมีโครงการใดที่ไม่อยู่ในความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการ สามารถขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นกรณี ๆ ไปได้ เว้นแต่งานวิจัยในกลุ่มนั้นเป็นที่สนใจของบุคลากรภายในมากเป็นพิเศษ สถาบันอาจพิจารณาแต่งตั้งบุคคลภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาดังกล่าวร่วมเป็นกรรมการได้

Q6: ผู้ที่จะเป็นกรรมการ IBC ควรมีคุณสมบัติอะไรบ้าง?

A6: กรรมการ IBC ควรมีความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องที่สถาบันมีงานวิจัยอยู่ และสามารถประเมินประมวลผล และติดตามตรวจสอบงานที่ดำเนินการให้สถาบันได้ นอกจากนั้น กรรมการ IBC ควรผ่านการอบรมแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ

Q7: หน่วยงานให้ทุนใดบ้างที่ขอให้แนบผลการพิจารณาของ IBC ประกอบการทำสัญญารับทุนวิจัย?

A7: งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงพันธุกรรมในพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ที่ขอรับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ต้องมีใบรับรองการอนุมัติ หรือเอกสารเพื่อยืนยันความเห็นชอบจาก IBC และมีหน่วยงานให้ทุนอื่นในประเทศและต่างประเทศที่มีข้อบังคับดังกล่าวเช่นกัน หัวหน้าโครงการต้องศึกษาหลักเกณฑ์ของหน่วยงานให้ทุนนั้น ๆ อย่างละเอียด นอกจากนี้ วารสารบางแห่งต้องการหลักฐานดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตีพิมพ์ผลงานในวารสารด้วย

Q8: จะติดต่อกับ IBC ของแต่ละสถาบันได้อย่างไร?

A8: สามารถสืบค้นรายชื่อของ IBC และรายชื่อผู้ติดต่อของแต่ละ IBC ได้ที่ รายนามสถาบันที่มี IBC

Q9: หาก IBC ไม่มีผู้เชี่ยวชาญที่สามารถพิจารณาบางโครงการวิจัย ควรดำเนินการอย่างไร?

A9: สามารถเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานั้น ๆ เข้าร่วมการพิจารณาของ IBC ได้เป็นกรณี ๆ ไป (โปรดดู Q5 ประกอบ)

Q10: เมื่อ IBC พิจารณาโครงการเรียบร้อยแล้ว ควรมีการติดตามผลการพิจารณาอย่างไร?

A10: ภายหลังการพิจารณาโครงการเรียบร้อยแล้ว IBC ควรติดตามตรวจสอบการดำเนินกิจกรรม โดยการตรวจเยี่ยมห้องปฏิบัติการที่ดำเนินโครงการเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ สถาบันอาจแต่งตั้ง Biosafety Officer เพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวโดยตรง

Q11: หากสิ่งมีชีวิตที่ใช้ไม่มีอยู่ในบัญชีรายชื่อประเภทความเสี่ยงของสิ่งมีชีวิต (risk group) ควรทำอย่างไร?

A11: สามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานด้านความปลอดภัยของสิ่งมีชีวิตนั้น หรือข้อมูลงานวิจัยที่ผ่านมาในการประเมินความเสี่ยงและจัดประเภทความเสี่ยงของสิ่งมีชีวิตนั้นแบบเป็นกรณี ๆ ไป อนึ่ง หากเป็นสิ่งมีชีวิตที่ไม่มีข้อมูลด้านความปลอดภัยที่แน่ชัด จัดเป็นงานประเภทที่ 3

Q12: สามารถติดต่อขอรับแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพสำหรับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่หรือพันธุวิศวกรรม หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ใด?

A12: ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม